

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus hinc. (Az általalok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Késiratok nem adnak vissza.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre . . . 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronként 50 kr. Többzori hirdetéseknek engedmény
--	---	---	--	--

Augusztus 18-ika.

Megnehezült az idők járása fölöttünk és veszedelemmel teljes felhők borították be hazánk, Magyarország katolikusainak egét. A magyar államot a nemzetiségek fenyegetik, a magyat állam ellen a szocialdemokraták kovácsolják forradalmi fegyvereiket, a magyar államot, a magyar királyságot, a magyar alkotmányt pedig a liberalizmus ássa alá azzal, hogy irgalmatlan harcot izent a vallásnak, a lelkiismeret szabadságának. Vallási, társadalmi, politikai téren a legaggasztóbb zavar uralkodik, és minden igaz magyar hazafi szinte reményét veszve tekintene a jövőbe, ha a hazánk egét borító vérszerű felhők közül felénk nem ragyogna három biztató csillag: a vallás, a haza szeretet és a dinasztikus érzés.

Az önző pártérdekekre, a nyers hatalomra támaszkodó rendszer alijában megtámadta a katolikus vallást, polgártársaink többségének, koronás királyunk vallását és midőn a katolikusok az önvédelem törvényengedte eszközeihez nyulnak, azt mondják, hogy fellázadnak az állam és a király ellen! Törvényes uton akarunk eltörölni a polgárok óriási többségének nem kellő és az országra anyagilag és szellemileg ártalmas törvényeket és azt mondják, hogy hazaárulók vagyunk, hogy királysértők vagyunk!

Holnap ülnek meg monarchiaszerete Ferenc József király 65-ik születésnapját és midőn e napon Magyarország kilenc millió katolikusa forró imában kéri a mindenható Uristent, hogy áldja meg szeretett királyunkat, Szent István király koronájának felkent viselőjét, a legalkotmányosabb magyar királyt: nem akarunk védekezni az ellenünk emelt vádak ellen. A király tudja, és hosszú élet- és uralkodó-pályáján már számtalanszor tapasztalta, hogy nincsenek hívebb, lelkesebb és odaadóbb alattvalói a katolikusoknál, a kik ha vallásukat védik, védik egyszersmind a katolicizmussal elválaszthatatlanul összekapcsolt dinasztia is. Vallásunkból folyik a hazaszeretet és a királyhoz való ragaszkodás és ha küzdelmünk eredménytelen lenne, annak kárát nemcsak az egyház érezné, hanem a haza és a dinasztia is.

Lehetetlen, hogy Ferenc József király, a ki midőn szentesítette az egyházpolitikai törvényeket, egyéni meggyőződését alárendelte alkotmányos érületének, most ugyanazon alkotmányos érületénél fogva helyteleniténé a liberalizmus ellen indított alkotmányos küzdelmünket, sőt egyenesen ki van zárva, hogy Szent-István koronájának viselője tühretné, hogy az uralmon levő rendszer büntetlenül törje le koronájáról a keresztet!

Szeretett királyunk születésnapja éppen Nagyboldogasszony és Szent-István király ünnepei közé esik. Kérjük tehát Magyarország Nagyasszonyát és első apostoli királyát, ne vonják el pártfogásukat Ferenc József királytól, mi bennünk pedig szilárdítsák meg az erőt, hogy lankadatlan küzdelemben diadalt szerezzünk a zászlónkra irt jelszónak: Istennel a hazáért és a királyért!

A Martinovics-ünnep betiltása.

(b. f.) Midőn a tavasszal a radikális pártnak szélső bal szárnyához tartozó néhány exaltált tagja elhatározta, hogy Szent-István napjára halasztja a dinasztia és a társadalmi rend elleni összeesküvés miatt kivégzett Martinovics Ignác emlékünnepe, és midőn néhány hét előtt csakugyan hozzáláttak a forradalmi eszmék mellett tüntető ünnep rendezéséhez, a „Fejérmegyei Napló“ volt az első és egyetlen hazai lap, amely felemelte tiltakozó szavát első szent és apostoli királyunk ünnepeinek ezen profanizálása ellen. Többi katolikus és konzervatív lapársaink alig vettek tudomást a tervezett antidinasztikus me-renyléről, a liberális sajtó pedig kész örömmel közölte az ünnep-rendező bizottság reklámközleményeit.

Már-már azt hittük, hogy szavunk el fog hangzani a pusztában és hogy e hó 20-án páratlan botrány színhelye lesz ős Buda, hogy, míg fenn Budavarában ragyogó egyházi és világi pompa kíséretében körülhordozzák a Szent Jobb Kezet, a magyar monarchizmus 900 éves szimbolusát, addig lenn a vérmezőn dicsőíteni fogják egy olyan férfiu emlékét, aki tiltve lévén a jakobinus eszmékkel, a ki-

rálygyilkosságot, az istentagadást, a fellorgatást akarta átplántálni a monarchikus érzelméről, vallásosságáról és hazaszeretetről híres magyar nemzetbe. De még attól is tartottunk, hogy a Szent Jobb Kéz tiszteletére Budavarába gyűlt fővárosi és vidéki katolikusok ezrei nem fogják tünni ezen hallatlanul cinikus ünnepet és hogy ezért sajnálatos összejutkozések színhelye lesz a főváros.

Hála legyen Istennek: aggodalmunkat eloszlatta egy főkapitánysági végzés, mely a Martinovics-ünnep megtartását egyszerűen eltiltja. A végzés így hangzik:

7408. elnök
fk. 1895.

Végzés.

Dr. Takáts Zoltán és társainak a Martinovics-ünnep előkészítő-bizottsága nevében tett azon bejelentését, hogy f. hó 15-én, csütörtökön este 7 órakor, a Práter-utca 26. szám alatt a Sverteczky Gábor-főle vendéglőben, a Martinovics-ünnep előkészítése tárgyában gyűlést tartani szándékolnak — tudomásul nem veszem, és a gyűlés megtartását nem engedélyezem, mivel maga az ünnepély, melynek előkészítésére a gyűlés egybe hivatott, irányánál fogva nemcsak nem engedhető meg, hanem meg is akadályozandó lévén, annak előkészítésére gyűlés sem tartható meg.

Miről a bejelentők dr. Takáts Zoltán ügyvéd ur utján és Lassner Gusztáv VIII. ker. kapitány ur értesítettek.

Budapest 1895. augusztus hó 15-én.
M. oszt. tan. főkapitány szabadságon.
(P. H.) Pekáry József s. k.
főkapitányi helyettes.

A kormánypárti liberális lapok egyszerűen regisztrálják ezen végzést, a függetlenségiek ellenben dunnak-fulnak dühökben, a törvénynek, a gyülekezési jog megsértésével vádolják a rendőrséget és ostobaságnak bélyegzik azt, hogy »a magyar szabadelvűség martirjainak emlék-ünnepét ugyanakkor tiltják be, a mikor megengednek egy gyülekezést, melynek bevallott célja a magyar állam és a magyar nemzet elleni izgatások szervezése.« T. lapársaink annyira elfogultak, hogy nem látják be, hogy a nemzetiségi kongresszus, a melyre itt céloznak, olyan férfiakból állott, a kiknek politikai törekvései se nem

jobbak, se nem rosszabbak a radikál-liberálisok törekvéseinél, de akik e mellett törhetlen hívei a dinasztának, míg ellenben Martinovics megünnepelése annyi, mint dicsőítése a forradalomnak.

Mi jól tudjuk, hogy a rendőrség a kormány utasítása folytán tiltotta meg az ünnepet, de azt is jól tudjuk, hogy nem meggyőződésének sugallatát követte ezzel a kormány, hanem külső kényszer alatt, pártpolitikai szempontból cselekedett így. Az udvarnál igen rossz szemmel nézték a Martinovics-ünnep előkészületeit és ezen ünnep megtartása még inkább rendítette volna meg a kormányt, amennyiben gyenge pozícióját az udvarnál. A Martinovics-ünnep még inkább siettetne volna a kormány bukását s hogy ezt elkerülje, Bánffy báró eltökélte, hogy a Wekerle által is sikerrel használt kétszintű politikához folyamodik: Loyális felfelé és radikális lefelé. Az udvarral szemben elítél minden forradalmi mozgalmat, a népet pedig egyenesen belekergeti a forradalomba.

Épen azért, ha meglepődéssel veszünk is tudomást a Martinovics-ünnep betiltásáról, nem róhatjuk ezt fel a kormánynak érdemül, mert valódi érdem csak ott van, a hol a tett kongruál a meggyőződéssel, nem pedig ott, a hol egyszerű kifolyása az önző érdekeknek, a párttaktikának.

Kérelem a választó közönséghez!

Budapest, aug. 15.

Midőn a választók névjegyzéke július hóban közzéadásra kitétetett, általános volt a panasz, hogy a kataszteri birtokívek másolatát a körjegyzők megtagadták az

illető felektől, különösen ott, a hol a választókat tömegesen hagyták ki, azt mondván a több számra menő felszólamlónak, hogy oly rövid idő alatt annyi kataszteri birtokívet a legjobb akarattal mellett se képesek kiállítani. Így történt, hogy igen sok helyen nem tudván beszerezni a birtokívek másolatát, az illetők csupán adókönyvecskéiket csatolták a felszólamlási beadványukhoz,

Nem lehetetlen, hogy egyes központi választmányok azon ürügy alatt, hogy a beadványokban nincs kellőképp igazolva az urbéri értelemben vett negyed telek létezése, vissza fogják utasítani a reklamációkat. Hogy tehát az ily visszautasított reklamációkat majd a magyar kir. kuriához felebezheszük, kívánatos, hogy a központi választmányok a reklamációkra adandó válaszait, határozatait ne nem várva, már most a napokban szerezzük meg a szükséges kataszteri birtokíveket, nehogy a jegyzők akkor, mikor azokat felebezéshez csatolnunk kell, ismét az idő rövidségére hivatkozva, megtagadják azok kiállítását.

Arra is jó lesz figyelni, hogy midőn a központi választmányok a tömeges felszólamlásokat tárgyalni fogják, ezen fontos ügyön gyorsan ne surranjanak. E végből tanácsos, hogy az érdekeltek minden egyes megyében kérjenek meg valakit a központi választmányi tagok közül, hogy az a felszólamlók ügyét magáévé téve, érdekükben ott szót emeljen.

Hogy azonban ezt az illető sikerrel tehesse meg, szükséges, hogy a felszólamlási esetek számáról, tárgyról és indokairól már eleve értesítessék, szóval, hogy mind az közöltsésk véle, a mit a dologra vonatkozólag tudnia kell.

S mert értesüléseink szerint a legnagyobb mérvű szavazatelközbizások Árva, Liptó, Nyitra, Pozsony és Trencsénmegyékben történtek, van szerencsénk az érdekelteknek szives figyelmét Árva megyében Zmeskál Zoltán nagybirtokos (lakása: Lesztény, u. p. Alsó-Kubin), Liptó megyében Rakovszky István es. és kir. kamarás (lakása: Nagy-Selmece), Nyitra megyében Markovits János papnöveledei kormányzó (lakása: Nyitra), Pozsony megyében dr. Otoeska Károly ügyvéd (lakása: Pozsony), Trencsén megyében dr. Teszelszky József

plébános (lakása: Nagy-Bicsé) urakra felhívni, mint olyanokra, kikhez az imént említett információkat illetőleg a felek bizalmat fordulhatnak.

Budapest, 1895. évi aug. 16-án.

A „Néppárt” orsz. közp. irodája
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8. sz.

A püspöki kar és az egyházpolitika.

A „M. Á.” mai száma a következő nagyfontosságú és a mi értesüléseinkkel teljesen összevágó kommunikét közli, mely a mig egyrészt csattanóan megcáfolja a liberális sajtónak a püspöki kar fegyverletéről szóló híreit, addig másrészt a legnagyobb örömmel töltheti és a megkezdett harc folytatására buzdítja a katolikusokat. A kommuniké valóságos konsternációba ejtette a liberális sajtót és így hangzik:

A püspöki konferenciáról és a püspöki karnak az egyházpolitika végrehajtása folytán tervezett intézkedéseiről és utasításairól a sajtóban propagált hírekkel szemben a leghatározottabban, a legjobb és legilletékesebb forrásból jelenthetjük a következőket:

1. A püspöki tanácskozás azért halasztott el augusztus 22-éről, hogy a kormánynak ne legyen ideje a püspöki kar utasításait ellenében ellenintézkedésekre.

2. Valótlán az, hogy a püspökök, az egy egri érseket kivéve, nem közösen akarnak utasításukat adni. Ennek folytán valótlán az is, hogy a váradi bíboros püspök ur már a napokban kiadná külön pásztorlevelét. O emja ez idő szerint épp úgy, mint a püspökök, a közös utasítások megadása alkalmával kibocsátandó pásztorlevelen dolgozik, mely nagy stíben lévén megkoncipiálva, hosszabb munkát igényel. Valószínűleg ezen kísérő körlevél előmunkálatairól kiszivárgott hírek vezették félre a sajtó egy részét. A mi ő emjának pásztorlevelét illeti, az hangjában, tudományos értékében, politikai súlyában méltó lesz az egyháznak magas szelleméhez, de nem fog tartalmazni semmi olyast, a miből bárki azt következtethetné, hogy ő emja

TÁRCA.

Egyről-másról.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.

A jövő évben ünnepli a magyar nemzet fennállásának ezer éves fordulóját. Bizonyára nevezetes momentum bármely nép történelmében, nevezetesebb olyan sokat hányatott nemzet életében, a minő a magyar. Méltó tehát, hogy külsőleg is meglássék az ünnep nagy jelentősége. És mi fogja mutatni nálunk e momentum nevezetességét? Az a pár eifra pavillon talán, melyet milleniumi kiállításnak nevezünk? A bennök összehalmozott nemzeti régiségek, természetrajzi, művészeti tárgyak, ipari cikkek? Pompás palotákkal, hatalmas hidakkal fényeskedő ifju Pest városának mesés föllendülése? Nem!

Azok az idegenek, a kik békés vagy ellenséges indulattal hozzánk jönnek, hogy lássák, mire mentünk egy évezred alatt, sajnálkozva vagy titokban örvendezve fogják észrevenni, hogy a eifra pavillonok nem a kultura templomai, hanem az üzérkedés háza; az ócska fringiókon, tépett zászlókon, nagy napokat látott ritka nemzeti ereklyéken nem a hazafi könyben uszó szeme pihen, hanem Mammon fiának pénzsóvár tekintete; látják majd a fényes paloták közt a nyomor gyermekeinek kétségbeesett, fenyegető csapatját és fogják hallani az ünnepi zenébe vegyülő fogesikorgató jalkiállítását az éhenhalóknak.

S ha lefolytak az ünnepségek és a vásári zajt nem halkítja már pénzért gyakori-

lott örömhimnuszok áradata, akkor láthatnak dobörgés mellett, fegyverben felvonuló katonaságot, s ha kérdik mit jelent ez, feleljék nekik: „A magyar nép most gyakorolja azon alkományos jogokat, miket ezer esztendő alatt megszerzett.” És ha a közvélemény szavát elnémitja a kardok csengése, puskák ropogása, mondjátok nekik: „Alkotmányosságunk várába berontott a vallásosságtól elbutított tömeg, bűnhődjék ezért vére hullásával!”

Aztán kérjétek jóslatot a távozóktól, azt fogják mondani, ha látva látták s szavuk beesületes és őszinte: az a nemzet, melyből kivészett az erkölcs, a lelkesedés, az idealizmus, nem él meg, mert nem méltó az életre. És ilyen nemzet a magyar.

*

De hátha másképp lesz, hátha jobban lesz. Az embert akaratlanul is elfogja néha a pessimizmus, a skepsis, s ilyenkor sötétnek látja a napot is. Hiszen voltunk már válságos helyzetben nem egyszer, csak kimonekedtünk belőle s megvagyunk. Melyek is azok a nagy bajaink? A szocializmus, a nemzetiség, a liberalizmus három évtizedes rémuralma. Ezt az utolsót kellene megdöntenünk, akkor hozzáláthatnánk a két másiknak orvoslásához. A kormány nem törődik se a szocializmussal, se a nemzetiségekkel. S hogy ne is jöhessenek felszínre olyanok, a kik törődnének velők, most folynak az „összeírások.” De a kihagyottak reklamálni fognak, ha kell az országgyűléshez. És szörnyű volna elképzelni, hogy ne akadnának pártkülönbség nélkül tisztességes emberek, a kik befolyásuk-

nak egész erejével azon volnának, hogy visszaadják az elrabolt jogokat azoknak, a kiket illet és megsemmisítsék a véres és sáros mandátumokat. Ez volna az állapotok javulásának első feltétele.

Ismételjük, a mit már sokszor hangoztattunk, ha a nép akarata jutna érvényre a választásoknál, kedvező elintézés nyerne a munkások és a nemzetiségök ügye. Megszűnének vagy legalább is nevétséges törekvéssé válnék ez által a szocializmus ép úgy, mint a román tulzók pöffeszkedése.

Addig azonban kár kicacagni a szocialistákat, meg a nemzetiségeket és olyan fennen dicsérni a nép boldogságát, magasztalni a nemzet nagy jövőjét.

*

Lépten-nyomon, csaknem periodikus körökben találkozunk ezzel a szóval: az egyházi vagyon szekularizációja. Herman Ottó hirdette is már nyíltan ennek a reformnak szükségességét és a szabadulví sajtó lelkesen ujjongott neki. Egy zsidó újságban ezt olvastam annak idején: „Az ur adta, az ur elveheti. Az állam adta a kath. egyháznak a vagyont, az állam el is veheti, ha jónak látja.”

Nos, hát erre az a válaszuk, hogy igaz ugyan, hogy az államtól kapták a katolikusok egyházi vagyonukat, de attól az államtól, mely elismerte és méltányolta a haza szolgálatában szerzett, elvülhetetlen érdemeiket, s nem ettől a mostanítól, melyben azok dominálnak, a kiknek érdekükben áll követelni javaink elkobzását, mert minden, a mi az államé, az ő kezékre jut előbb-utóbb.

a felséghez benyújtott kolumbári emlékiratában megírottakból csak egy betűt is engedne.

3. A biboros hercegprimás nem küldött szét egy közös pástorlevél-tervezetet, hanem csupán egy, a közös utasításnak alapjául szolgáló fogalmazványt, mely az egyháznak a polgári házasság behozatalakor más országokban kiadott utasításait foglalja össze. Kötelességünk konstataálni, hogy ez utasítások teljesen korrektek*) s így a lapok azon hira, hogy ő omja a végrehajtást támogató utasításokat fog adni, — minden katolikus bűmre legyen írva — teljesen alaptalan. A hercegprimás utasítás-tervezete, a mint volt alkalmunk meggyőződni, az egyház tanítását és fegyelmi szabványait kívánja alkalmaztatni azon polgári házásokkal, kik kánonjogi akadálytalannak kelnek polgárilag egybe, vagy a kik az egyházi házasságot megvetik. E renitens bűnösökre az exkommunikációt is el fogja rendelni az utasítás annak minden következményeivel, tehát a szentségektől való eltiltással és az egyházi temetés megtagadásával együtt. Valószínű azonban, hogy ő emjának ez utasítás-tervezete még bővítettet fog a püspöki konferencián.

4. A lelkeskedő papság a legkisebb részletleg terjedő egyöntetű utasításokkal fog ellátni, melyek oly világosan szólnak, hogy ha az utolsó órában adatának is nyilvánosságra, azonnal teljes világot hoznának.

5. Valószínű, hogy a közös utasítások az egyes püspökök kísérő körlevelével szeptember utolsó vasárnapján, közvetlen a végrehajtás megkezdése előtt fognak a híveknek a szószokról kihirdettetni, mely alkalommal a püspöki kar ujjal óvást emel az istentelen törvények ellen és azok eltörlésére alkotmányos küzdelemre hívja fel a kath. híveket.

Ág. ev. szabadelvűség.

A dunántúli ágostai evangélikus egyházkerület e hó 13-án tartotta meg közgyűlését Nagy-Kanizsán, Radó Kálmán egyházkerületi felügyelő elnöksége alatt, a ki megnyitó beszédében kifejezést adott ama

*) A közelebbi adatok megtalálhatók Roskoványi monumentáiban. (De matrimonio tomus IV. pag. 26—56.)

De vigyázzanak jól recipiáltjaink, ne-hogy rajta veszítsenek ez egyszer. Az ő kezökben van az anyagi és szellemi hatalom, a pénz és a sajtó az ő szolgálatukban áll, de tudják meg, hogy a nép kegyét eljátszoták és mentől többet okvetlenül kednek, minél inkább iparkodnak fölénk emelkedni, annál rosszabb rájuk nézve, mert mi mellettünk érvelnek a tények meggyőző, szofizmák által nem gyöngithető erejükkel.

Érdekesebben jellemző az a magatartás, melyet a különben nagyszájú függetlenségi sajtó tanusít a néppárt kárára elkövetett visszaélésekkel szemben. Ha a függetlenségi cselekedetek csak a legesekélyebb sérelem esik is, bizonyos, hogy másnap a félvilág tud föléje és a vezérekkel egész zaja vágódik a törvényszög föléje. Ha azonban országszerető olyan vérlázító dolgok történnek, a minő a választók tömeges kihagyása a lajstromból, arról a mi pártunk lapjain kívül nem vesz tudomást senki, mert az „az alkotmány érdekében történik“ s így megengedett, sőt helyes dolog.

Törvényszegéssel védik a konstitúciót az „alkotmány ellenes“ néppárt ellenében! Mikor Leypold Lajos annak idején a tilalom ellenére részt vett Kossuth temetésén, a közvélemény gyártók fölfúdtak az ítélet ellen mind. Midőn pedig Szemerec Emil felett olyan botrányosan igazságtalan ítéletet mondtak, mely minden tisztességes embernek arcába kergette a vért, a „haza-fias“ sajtónak egyetlen rosszaló szava sem volt előidézőhöz.

nézetének, hogy a protestáns egyház tagjai ezentúl is ama zászló alatt fognak harcolni, a melyre a lelkiismereti szabadság és a szabadelvűség magasztos eszméi vannak felírva.

A gyűléseket nagy lelkesedéssel hallgatta végig Radó Kálmán v. b. t. ö. kegyelmességének eme zamatos beszédét, mi pedig lenn emelkedünk fölette sokat, hanem illusztráljuk az ág. ev. szabadelvűséget egy esettel, a mely csak néhány hónappal azelőtt adta elő magát s a mely az illető vidéken még ma is élénk beszéd tárgyát képezi.

A nyitrai választások alkalmával történt, hogy a kormánypárti kortesi elmenének a választó kerület egyik ékes szava és nagytekintélyű ág. ev. lelkészéhez és mondanak néki:

— Tiszteletes Uram! Használja fel befolyását a kormánypárti jelölt érdekében, azaz korteskedjek mellette s mi rekompenzáció fejében megígérjük, hogy anyakönyvi kerületi felügyelővé tesszük a tiszteletes urat!

Száz szónak is egy a vége. A tiszteletes ur nagy lelkesedéssel „pártolá“ a kormánypárti jelöltet, a ki aztán az ismeretes módon meg is „választaték“.

..... A választás után következő első vasárnap történt pedig, hogy a tiszteletes ur felméné a szószokra, hogy onnan szent beszédet tartana a híveknek. A hívek pedig lenn, mikoron látják vala, hogy a tiszteletes ur szent beszédet akarna tartani, felkiáltának:

— Hallgasson a kormánypárti kortes!

A tiszteletes ur erre nagyon meg ijede és kéri vala híveit, maradjának veszték. Ők pedig konokul visszahátráltak:

— Nem kell minéink a kormánypárti kortes!

Ezket mondván mind kimenének az Isten házából és ott hagyták a tiszteletes urat, a ki pedig nagyon szomorodik vala a hívek megátalkodottsága felett.

A mikoron pedig elérkezett az állami anyakönyvi felügyelő kinevezése, a tiszteletes ur az ő felette nagy álmélkodásra tapasztalta, hogy őt nem nevezték ki.

Ekkor pedig belétt a tiszteletes ur, hogy a kormánypárt csak ármégyatta őt és csak eszközül hasznalta fel az ő szabadelvűségét a pápista néppártiak ellen.

... A tanulság mágában az esetben rejlik.

Ime, megint egy példája a szabadelvűek szabadelvűségének!

Ha a szocialista gyűlések után megzendül a munkások ajkán a Marsellaise — tovább megyünk mosolyogva. Pedig eszünkbe hozhatná az a szilaj harci riadó, hogy viharok kavargognak a sötétség birodalmában, melyek hosszabb-rövidebb idő múlva kietlen sivataggá fogják tenni a ma még mosolygó virányokat. Nem az a küzdelem lesz a legrosszabb, melyben a népek fognak összemérgözni egymással és fognak ezer meg ezer életet áldozni azért a talpalatnyi földért, mely arra való, hogy éljenek rajta, a kik Isten képére teremték s nem hogy eltemetkezzenek belé időnek előtte, — mégse ez a harc lesz a legborzasztóbb, de az a gyilkos tusa, melyben a kasztok, a társadalmi osztályok fogják öldöklenni egymást, aranyért az egyik, kenyérért a másik, egyikük se ismerve Isten, se hazát, se családot. S a győző tízszeres kegyetlenséggel torolja meg a kegyetlenséget, százaszoros igazságtalansággal az igazságtalanságot.

És ha valóban proklamálnák az egyenlőséget, kizárná annak tartóosságát már az emberi természetek és indulatok különbözősége is. Volnának akkor is zsugorik és korhelyek, szerencsések és szerencsétlenek, okosak és együgyűek: A zsugori összekapargatná pénzét, meggyarapítaná a korhely vagyonával, az okos megcsálná az együgyűt; a szerencsés kezére jutna az, a mitől megfosztotta a szerencsétlent a sorscsapás. A gazdag, a lángszellem, a boldog ember pedig fölébe emelkednék a szegénynek, a tudat-

Római állapotok.

I.

A jogtalanság kudarca.

A történelem sokra tanít bennünket s a sok közül arra is, hogy nemcsak a népek és fejedelmek, hanem népek és tartományok, fejedelmek és városok között is lehetnek szétbontathatlan kötelékek. Titkos kötelékek, melyeket százados hagyományok, dicsőség és fenség és főképen az isteni gondviselés fűztek: de a melyek annál erősebbek hatásukban, mert temérdek áldás, szeretet és jog növelte és áztatta őket s a melyeknek jogtalan megbontása és elválasztása annál kegyetlenebbül bosszálja meg magát. Az ember sehol sem undortóbb fellépésében, sehol sem megvetésre méltóbb tetteiben, mint mikor fizikai karhatalommal tör szét a jognak szellemi bilincseit: mert itt lemond szellemiségéről és az állatok jogkörébe és társadalmi viszonyaiba süllyed alá, s mégis ezen erőszakos rombolási politika, ez a megigázás jellemzi a „szabadság“ nagy századának egész „szabadelvű“ államjogtanát és politikai életét. A legsattanóbb példa Róma okkupációja, melynek most akarják megünni 25 éves emlékülennepét! Itt dult a karhatalom a legkegyetlenebbül, itt rombolt legtöbbet, itt taposott 12 százados jogokat, itt fosztotta meg trónjától a világ legrégibb dinasztáját: a pápát, s itt állította szembe a törhelen jogoknak a bimbóló ágyukat, hogy magának liberális jogokat kreáljon; itt látszott győzni legfőnyesebben, itt látszott megigázni szellemi nagy ellenfelét, a papságot véglegesen és mégis itt sebezte meg magát a legfájóbban s itt vallott legszegényetesebb kudarcot: a porta piára pazarolt tekék visszapatantak s kifüldök táboraiba szállva pattantak szét és pusztítottak.

Róma elfoglalására egyelőre csak a katolikusok millióinak fájdalma felett: a hívő népek keserősége: hanem most, 25 év után, midőn a jogtalanság már mintegy szentesítve látszott, most szólalt, vagyis inkább felelt a hivatalos Europa, az államok zöme tüntető hallgatással az olasz kormány minden kezde ményezésére, melylyel a mostani jogállapotnak szentesítését akarta elérni. A kormány ugyanis azt szerette volna, ha az európai államok üdvözölték volna az olasz királyt és kormányát Róma elfoglalásának 25 éves emléknapiján: szeptember 20-ikán s ez irányban lépéseket is tett. Midőn ez a Vatikánban ismeretes lett, a biboros államtitkár a Szentatya megbízásából hivatalos jegyzéket küldött valamennyi kormányhoz, melyben nyíltan kijelenti, hogy minden ilyenü üdvözlést és elismerést szuverén jogai ellen irányzott támadás-

lannak, a boldogtalannak és az egyenlőtlen-ség nagyobb volna, mint valaha, mert ebben a társadalomban nem találkozhattának többé az ellenfelek közös imában, közös áldozatban Isten és a haza oltáránál.

Talán nincs még későn.

Talán áthidalhatók még az ellentétek. De ne feledjük, hogy minden elmulasztott perc közelebb hoz a katasztrófához.

Brüsszelben 14 nemzetnek küldöttai üléseznek, mint a békekongresszus tagjai. Nagy, magasztos feladatot tűzött maga elé ez a kongresszus. Rá akarja birni a nemzeteket és uralkodókat a rendelkezésére álló összes eszközök felhasználásával, hogy tegyenek le a háboruskodásról, ne pusztítsák egymást, éljenek békében.

És valóban... ha elgondoljuk, hogy a hülyeségnek minő rettenetes foka szükséges hozzá, alig tudjuk elhinni, hogy a termiés urai, az emberek évezredekben át ne tettek volna egyebet, mint hogy öldöklő harcokban szélesbítették országuk kecskaringós határait. Minő iróztató ostobaság, hogy az emberiség föláldozza földi életének boldogságát, csakhogy lemészárolhassa testének egyes tagjait.

Mit ér vele? — Ki tudna erre felelni! De azért ember ember ellen fordul, nemzet nemzet ellen küzködik.

Mikor pedig olyan tágas ez a mi csillagzatunk, hogy elérhetnénk rajta békével mindnyájan és annyi rajta a szépség, hogy juthatna belőle mindenkire!

s. e.

nak kellene tekintenie s következésképp a politikai érintkezést is meg kellene szakítani. Az orlyes jegyzéknek eredménye majdnem beláthatlan. Fejedelmi látogatásokat vártak s ezek tökéletesen elmaradtak: nemcsak katolikus, hanem még protestáns fejedelmek is lemondtak minden utazási tervről, világiállítást tervezett az olasz kormány, hogy ezzel összecsiszódhasson az egész világ népeit és tüntethessen mintegy a nemzetek közérzetével, hanem csufosan elbukott. Nemcsak a külföld nem érdeklődött a terv iránt, hanem a mi még bámulatosabb: maguk a véleményadásra felszólított olasz iparosok és érdekeltek is nagy részt a terv ellen nyilatkoztak. Szóval a világiállítást a hivatalos és nem hivatalos nemzetek részvétlensége és megvetése miatt egészen elbukott.

Az ünnepélynek tehát csak Rómára kellett volna szorítkoznia és Rómából kiindulnia: ámde mennyire lelkesedik Róma a modern státust s az olasz egységért, azt megmutatta mindjárt június elején, midőn az ujonnan választott községtanácsba az összes felállított katolikus jelölteket beválasztották zámra 26-ot. A kath. nép elkészültsége a kormány iránt olyan nagy, hogy a katolikus vezérfüvek most könnyen többségre juthattak volna a községtanácsban, hanem ezt nem akarták s azért csak annyit tagot választottak bele, a mennyi elégséges a mérsékelt liberálisokkal való egyesülés mellett a radikális szabadkőművespárt vallás ellenes célzatainak tökéletes megelcsúsztására. Mondjuk és ismételjük, hogy nem akarták a többséget birni s pedig három okból. Először, mert így a polgármesterek a katolikus többség kebeléből kellett volna kikerülnie. Mivel azonban a római polgármester a királyi tanácsban a miniszterek között foglal helyet, egészen bizonyos, hogy sem ő nem jöhetett volna ide katolikus létre: sem pedig a kormány őt nem térte volna, hanem Crispi miniszterelnök erőszakossága bizonyára Torlonia herceg sorsára juttatja. Ismételt polgármester választás izgatta volna fel a kedélyeket és ismételt tömeges kiadás és teher gürült volna a már különben is nyomorult nép vállaira. Másodszor pedig, mert Rómában jelenleg annyira a kormánytól bérlet csöcsélek, hogy komoly zavaroktól kellett volna tartani a katolikusok győzelme esetén. Harmadszor és főképpen pedig, mivel Róma városra csődbe jutott s 140 millió líra adóssággal terhelve, most csak a kormány szubvenciójától támogatva és államsegéllyel fenntarva körülbelül ki a csődöt, a krachot, már pedig a szabvenciót a kormány katolikus községtanácsnak egyenesen megtagadná, a mi azután a fővárosnak bűnös és ártatlan népét egyaránt koldusbotra juttatná s ezért tartózkodnak egyelőre a többség elnyerésétől. Hogy azonban mit tehetnek a katolikusok, azt megmutatták az északi olasz tartományokban s leginkább Velencében, hol tökéletes vereséget szenvedett a radikálizmus. Szóval az a Róma, melynek 1870-ben 40 millió líra fölésege volt s a mely ma 140 millió líra adósság alatt nyugszik, nemcsak közönyösen nézi a szeptemberi ünnepélyeket, hanem már előre tüntet ellenük s a pénzbeli segítséget, mely nélkül semmit sem tehet a kormány, egyenesen megtagadta. Hogy mint bukott meg itt a kormány és az egész szabadkőműves vezetést s mily szánalmas szerepre jutott, arról legközelebbi közleményünkben szólnunk majd.

Az életbeléptetés.

— Vég nélküli tragikomédia. —

(—c.) A mióta részletesebben nem foglalkoztunk az egyházi törvények életbeléptetésével, azóta az adatok egész halmaza gyűlt össze, amelyek egyenként és összesen drasztikus bizonyítékaik azon esámalmas tehetetlenségnek, melyet a liberális kormány az általa olyan „dicsőségesen” keresztülhajtolt törvények életbeléptetése körül tanúsít s a melyek már előre sejtetik azon aggasztó állapotokat, melyeket ezen törvények országsgazte teremteni fognak.

Lássunk néhány adatot:

Rónay Jenő, Torontálmege főispánja a törvényhatóságok önkormányzatában eddig

ismeretlen szokást honosított meg, midőn a következő „főispáni” átiratot intézte a vármegyők törvényhatóságaihoz:

„A vármegye alispánjával abban állapodtunk meg, hogy a vármegye területén kötéendő polgári házasságra lépő első mátkapárt a vármegye székhelyén maga az alispán fogja összeesküdni, és hogy eme, a szabad-elvű törvény életbe lépte feletti börtömlátnak látható jelét ünnepélyvel fogjuk egybekötni, a melynek költségeit mi magunk viselendjük. Feltételül ködjük azonban ki, hogy a polgári házasság megkötése után a fiatal pár az egyházi házasság szentségét is azonnal felveszi.

Tervünket, mely a szabad-elvű intézmény népszerű és örvendetes voltát van hivatva igazolni, szives tudomásvétel végett azon nézeteknek kijelentésével közlöm, hogy véleményem szerint, az ország többi vármegyében is utánzásra találó emez eljárás a közérzetet valódi megnyilvánulásaként a jó ügynek csak hasznára válhatnak.

Kelt Nagy-Becskerekén, 1895. évi jul. 30.

Rónay Jenő.

Hiszen az nagyon szép a főispán úr, hogy az első polgári házaspároktól megköveteli, áldassák meg frigyüket egyházilag is, de micsoda jognál fogva fabrikál a törvényhatóság tudta és bele egyezése nélkül „főispáni” átiratokat? És ki fogja ezeket tárgyalni? A főispánok nincsenek rá feljogosítva, az őszi megyei közgyűlések pedig október 1. előtt nem szoktak megtartatni és bajosan hisszük, hogy a főispán urak ezért rendkívüli közgyűléseket fognak összehívni. Különbösen is Rónay főispán ur ugylátszik fumlálja a belügyminiszter rendeletét, mely szerint a polgári házasságkötés ne járjon holmi „főnyes” ünnepségekkel.

A míg a fő- és vicispánok olyan nagyon lelkesednek a szabad-elvű egyházpolitika életbeléptetéséért, azalatt a belügyminiszter csak úgy önti az életbeléptetésre vonatkozó rendeleteket. A legújabb rendelet a szegény jegyzőknek szól: A községi jegyzői szigorlatról a szigorlóknak eddig is a közigazgatás ágazatai közt helyet foglaló annyiféle tárgyból kellett vizsgáznia, hogy a ki megérdemelt sikerrel keresztül esett a jegyzői vizsgálaton, bizonyára többet tudott a közigazgatás tudományából, mint a legtöbb főszolgabíró. Most, hogy az új egyházpolitikai törvények életbe lépnek, a jegyzői szigorlatok tárgyai ismét megszorítottak. A belügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy okt. 1-től kezdve a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI., a gyermek-vallásáról szóló 1894. évi XXXII. és az állami anyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvények, valamint az ezen törvényekhez kiadott és kiadandó összes utasítások is a jegyzői szigorlat tárgyát képezik, továbbá, hogy ugyanazon időtől kezdve az állami anyakönyvi felügyelő is tagja a jegyzői képesség megbirálására hivatott szakbizottságnak mindazon vármegyékben, melyekre hatásköre kiterjed. Nincs kifogásunk ezen rendelet ellen, de nem fojthatjuk el azon szerény kérdésünket, hogy az anyakönyvvezetőkké kinevezett gyógyszerészek, kiszolgált őrmesterek, tanítók, orvosok, mérnökök, postamesterek stb. hol, mikor és ki előtt fognak anyakönyvvezetési vizsgálatot tenni? Mégis egy kissé méltánytalan dolog csak is a szegény jegyzőjelölteket szakálni az említett törvények és rendeletek bemagoltatásával!

Ugyancsak az életbeléptetés következtében kénytelen a belügyminiszter a járásbírószámát k. b. 200-al felemleni, és úgy intézkedni, hogy minden járási székhely egyszerűsind járásbírószék hely is legyen. Pélhivatalos lapok a közigazgatás államostásának előkészületeit üdvözlik ezen új-költségeket okozó tervben.

Eddig 18 vármegyének anyakönyvvezetői vannak kinevezve, hátra van még 45 megye s minthogy az anyakönyvvezetők tanfolyamai már szeptember elején lesznek,

hogy az anyakönyvvezetők aztán kényelmesen be tudjanak rendezkedni, nagyon Tamások vagyunk benne, hogy e hó végig sikerül kinevezni a még hátralevő 45 megye anyakönyvvezetőit. A kinevezések gyanúsán lassu menetének oka nem más, mint az, hogy a legtöbb megyében alig, vagy csak nehezen akad megbízható anyakönyvvezető.

Zemplén megye péld. már is kénytelen utánozni Baranya példáját, a mennyiben a megye 12 községében nem akadván „alkalmas egyén” (hát a jegyzők?) pályázatot hirdető 12 anyakönyvvezetői állásra.

Hajdúmegyében a hajdudorogi anyakönyvvezető-jelölt, Kovács István főbíró nem fogadta el a jelöltséget. Ugylátszik, egész Hajdudorogon és másutt is a megyében nincsenek „alkalmas egyének, mert a megye közigazgatási bizottsága ráparancsolt a községi elöljárókra (hát a jegyzők?), hogy az anyakönyvvezetést elvállalják.

Mindenestre az állami anyakönyvvezetés olcsóságát bizonyítja, hogy Kolozsvár városa „tekintettel az anyakönyvvezetői teendőikkel megszorított munkára” a tanács kebelében 1600 fti évi fizetéssel egy ötödik tanácsosi állás szervezését határozta el. Székesfejérvár alighanem hasonlóképen fog járni.

Ecséden az ottani plebánus tiltakozott az ellen, hogy a község megszavazza az állami anyakönyvvezetési hivatal berendezésének költségeit. A tiltakozás örvendetes eredménye az volt, hogy e költségek megállapítása végett hirdettet községi képviselői testületi gyűlés résztvevők hiányában feloszlott.

Nem is képzelné az ember, mily változatossággal tudta összeválogatni a nagylelkiszeretű belügyminiszter ur az anyakönyvvezetőket. A Csik megyei anyakönyvvezetők közt van: 1 rendőrkapitány, 1 postamester, 21 községi bíró, 10 községi esküdt, 10 községi tanácsos, 3 birtokos, 33 körjegyző, 3 községi tanító, 2 községi albíró, 2 segédjegyző, 1 községi helyettesbíró, 2 szolgabíró, 1 nyugalmazott községm, 1 nyugalmazott honvéd százados, 1 körjegyző és 1 aljegyző. Két helyre nem akadt pályázó, két helyen pedig a házassági ügyek vezetésével nem bízták meg a kinevezett anyakönyvelőt. — Fogarasmegye már nem ily szerencsés a változatosság dolgában. Ott van: 1 állami isk. tanító, 1 községi bíró, 24 körjegyző, 1 községi bíró, 3 községm és 2 segédjegyző. — Alsó-Fejérmegye azonban már valóságos kaleidoszkóp. Valami 20 féle foglalkozás van képviselve a boldog megye anyakönyvvezetői sorában. Van köztük: 4 polgármester, 3 városi tanácsos, 1 városi főjegyző, 37 körjegyző, 1 községi esküdt, 1 községi elöljáró, 1 ügyvéd, 2 gazdaszt, 2 bérle, 4 földbirtokos, 14 községi bíró, 1 községi hitelszövetkezeti könyvvezető, (Ennek szükségtelen a tanfolyam!), 1 nyug. kir. törvényszéki irodagazgató, 1 szolgabíró, 2 áll. isk. tanító, 1 nyug. tanító, 2 gazdaszt. Egy betöltetlen, 8 pedig a házassági ügyek vezetésére nem találtatott eléggé alkalmasnak.

Sopronmegye kinevezett anyakönyvvezetője közt van: 2 városi főjegyző, 2 polgármester, 4 ág. ev. tanító, 3 ev. főtanító, 3 ev. főtanító, 1 állami főtanító, 1 községi tanító, 1 gyógyszerész, 1 szolgabírói írnok, 1 segédjegyző, 1 irralita községi jegyző (Steiner Dávid neve mellé meg alighanem elfelejtették az „izraelita” jelzőt kitenni), 1 községi bíró, 2 körjegyző. Egy állásra még nem akadt pályázó.

Tolnámegye anyakönyvvezetőinek kinevezését ma közli a hivatalos lap. A 81 anyakönyvvezető közt csak egy ág. ev. tanító van, a többiek mind jegyzők.

Minekutána pedig az életbeléptetés ily simán megyen, az anyakönyvi felügyelő urak e hó 20-án nagy ismerkedési estélyt csapnak Budapest városában.

Jó mulatságot még egészséges gyomrot kívánunk nekik; valamint a belügyminiszter urnak is.

BELFÖLD.

— **A vállásháboru Magyarországon c. néppárti röpirat német fordítása most jelent meg m. d. s. o. d. i. k. kiadásában, jeléül annak, hogy német ajku hitsorsaink hamar és tömegesen elkaphatták az első kiadást. A magyarszöveg második kiadása is megjelent s mint értesülünk legközelebb fog szétküldetni. A magyar szöveg második kiadása kapható Budapesten a „Hunyady Mátyás“-intézetnél (IV. Zöldfa-utca 43.) a német fordítását Bécsben, Joseph Roller & Comp (st. Norbertus-Verlag) könyvkiadócégnél.**

— **Katholikus körök.** A madorvárosi kath. kör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. — **A szombathelyi állami és megyei tisztviselők úgy látszik, mogirigyolték székesfejevári kollégáik azon vitéségét és szabadelvőségét, a melyvel tüntetőleg távol tartották magukat a kath. kortól.** Az történt ugyanis, mint a „Vasvármegye“ kárörömmel jelentette, hogy a szombathelyi kath. körnek 12 darab tisztviselő tagja kilépett a körből, azzal a famózus indokolással mentegte ezen vitéz lépését, hogy a „kör lényegében és céljaiban alapszabályai ellenére (?) egy, a kormány szabadelvé politikájával szemben felállított intézmény.“ A kör elnöksége bizonyára nem nagyon elszoromodott szívvel bocsátotta el a kör kötelekéből a derék tisztviselőket, a kik annyira naivok, hogy azt hiszik, a kath. körök arra valók, hogy terjeszszék a szabadelvőséget. A tisztviselő urak azzal is indokolják kilépésüket, hogy a körben való benmaradásnak esetleg „káros következményeket“ vonhatna maga után. No persze, persze, beamter urak! Mi lesz a hatalmas főispán és vielspán kegyéből, no meg a karriérból, ha megmaradnak a kath. körben? Hát a száraz tény itt az, hogy a megye pasája egyszerűen rúparacsolta a tisztviselőkre: Vagy kiléptek a körből, vagy baj lesz. És szegények inkább kiléptek. Fejérmegye főispánja okosabbban cselekedett: már előre is megiltotta alantásainak a belépést és így nem kellett őket onnan kiparancsolni.

— **A Martinovits tünnetet rendező bizottság az ünnep betöltése dacára folytatja működését, népgyűlés jelleget akar adni az ünnepnek s ha a Vermezót nem kápják meg, hát kivonulnak a Városigetbe. A petrolór-körménethen résztvevők sorában ott találjuk megemlítve a székesfejevári függetlenség körét is. Szeretnők tudni, ki legyen az, ki a kört ily módon pellengérré morné állítani. A bizottság egyébiránt megfellebbezte Pekáry rendőrőfkapitány-helyettes betöltő végzését.**

— **„A nép bornit észjárása.“** A kormányhoz nagyon közel álló Fenyvessi Ferenccs-féle „Magyar Ujság“ tegnapi száma a maga ismeretes módja szerint cikkében a „Mit akar a néppárt?“ című röpiratból, többek között azt mondja, hogy a füzet „a nép bornit észjárásához leereszkedve“ fejtegeti a néppárt programját. Bornit, ez annyit tesz, mint buta, korlátolt eszt. Lám, mikor a nép elhagyja a liberális pártot s a néppárt zászlaja köré tömörül, akkor azt mondják rá a zsidó-liberálisok, hogy „bornit“, míg ellenben, ha választásokra kerül a dolog, mikor a voksai kellének a kormánynak, akkor ismét a felvilágosodott józanszu, „fenséges népről zengedeznek a kalmárelő liberálisok.“ A magyar nép ebből is tanulja, mennyire beszűkült a liberálisok. Pusztán csak körték tekintik, a melylyel kényeztetve szerint vel bábrálhatni.

— **Pompás cáfolat.** Felhívatatosan megcáfolták a „Fejérmegyei Napló“ azon állítását, hogy Szulyovszky Dezső volt nyitrai választási elnököt Perczel Dezső

belügyminiszter segítette bele a szent-ágotai béreltbe. A belügyminiszter most épen azzal védekezik, mint a nyitrai botrányok idejében s azt mondja, hogy az egész dologról csak a hírlapokból vett tudomást. Ezzel szemben mi kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy hírüket addig, a míg sikerültebben nem cáfolják meg, fentartjuk.

— **Képviselő választás lossz** a vidombaki kerületben a temesi gróffá, pardon anyakönyvvi felügyelővé kinevezett Filtsch helyett. Az ifju szászok, az a. n. „zöldek“ a pangerman hajlamairól Steinacker Ödönt léptetik fel, míg a kormányval paktáló cirkuuszpektus ó-szászok valami liberális kalmárelőkü manelüket fognak jelölni. A választási harc előreláthatólag heves lesz és Szulyovszky ur, hallomás szerint, már trenirozza egyik vidombaki eltársát a választási elnökségre.

— **Kath. irodalmi részvénytársaság Pozsonyban.** A nagyszombati kath. autonómia legutóbbi ülésében az elnökség felhívást olvastatott föl, mely egy irodalmi részvénytársaság alapítását sürgeti Pozsonyban; ez egy német lap kiadása által a katolikusz érdekeket segítőnek elő. Az elnökség egyszersmind négy 25 frtos részvény vásárlását indítványozza a tartalékalapból. Ez a nagyon helyén való felhívás élénk eszmecsere adott okot. Nadhicsnek Béla kiválkozóan kikelt a felhívás ellen. Szibeniszt Géza mellette volt és s részvény vásárlását indítványozta. Szavazásra kerülve a dolog, Szibeniszt nézetét 40 szavazattal 2 ellen elfogadták.

TÁVIRATOK.

— **Baltavár, aug. 17. (Ered. táv.)** Özvagy Turn-Taxis herecegnő ma reggel itteni birtokán meghalt.

— **Bécs, aug. 17. (Ered. táv.)** Sándor szerb király és anyja, Natália exkirályné ma délelőtt Belgrádból ide érkezett és 20 pernyi tartózkodás után tovább utaztak.

— **Konstantinápoly, aug. 17. (Eredeti táv.)** A három garanciális hatalom az örmény és macedon kérdésekből kifolyólag felhívta a portát, hogy fogantositja az elégületlenségét lecsillapító szükséges reformokat. A porta eddig elutasító magatartást tanusított, a három nagyhatalom nagykövetei tegnap átnyújtották a portának a három hatalom kollektív jegyzékét, melyben kifejtik, hogyan fagyjak föl a homályos török engedmenyeket és hogyan gondolják ezek végrehajtását. A jegyzék körülírja azon reformokat, melyekre a három hatalom súlyt fektet. Ezek: közös ellenőrző bizottság, a mudrisoknak a nép által való választása stb. A jegyzék célja a portát határozott válaszra és álláspontjének kifejtésére kényszeríteni.

Az alesuthi tüzoltó ünnepély.

— Saját tudósítónktól —

Az alesuthi tüzoltó szakasz számára készült új zászó torony felavatása esztörtőnkön, e hó 15-én, mint tudósítónk írja, nagyszabású ünnepségek közt folyt le. Reggel 8 órakor az egész mintegy 120 főből álló tüzoltó szakasz az őrianya előtt elterülő térségen épült zászótorony körül sorakozott, élén Libits Adolf helyettes főparancsnok és a rendezési teendőköt is teljesítő Dornler Béla alparancsnokkal. Itt várták a vendég tüzoltók megérkezését. Pont 8 órakor érkezett meg a fejevármegyei tüzoltó zászócsiség alelnöke, Verebi Végé István, Vida Pál szö. titkárral kiket a kivonult csapat tisztelgőssel fogadtak. Időnkint érkeztek a meghívott testületek parancsnokaikkal. A vendég tüzoltókból Végé alelnök egy külön századot alakított.

Midőn mindnyájan együtt voltak, a két század tüzoltó zenész kíséretében felvonult a kastély kápolnájához hol Peák Gyula udvari káplán ünnepélyes misét celebrált, melyen József főherceg és családjája is résztvett. Mise alatt a tüzoltóságot imára vezényelték s a meghívott katona zenekar a disz zenét intonálta. Mise után József főherceg kijött a kastély udvarára és itt a tüzoltóság

főbb tisztjeit bemutatatta magának s hosszasan társalgott velők az érdekesebb tüzoltósági ügyekről.

Czirák y Antal gr. lovasberényi tüzoltó egyleti elnök és ennek fia, László mint főparancsnok szintőn a tisztelők közt voltak. Egyebek közt ott láttuk dr. Kék Lajos orsz. képviselőt, az országos szö. alelnököt, dr. Szily József titkárt, Seidel Lajos székesfejevári főparancsnokot, Verebi Végé István szö. alelnököt és Vida Pál szö. titkárt, Ivancsek Béla fővárosi hivatásos és Bárány N. Ernő önkéntes budapesti főparancsnokot stb.

E közben az összes tüzoltók levonultak az új zászótorony körül elterülő gyakorló térré, hol József főherceg a „Göterhaltó“ hangjai mellett megszemelette a csapatokat. Ezután felolvasták a zászótorony alapzátará szánt emlékiratot, melyet József főherceg és többen aláírtak és aztán az üvegbe és az ölom szelencébe zárva a főherceg sajátkezüleg befalazott. Most az alesuthi községi bíró az előljárásság ólén beszédet intézett a főherceghez, megkösözve a község tüzvédelme érdekében kifejtett áldozatkészségét. Ugyanazt tette Doboz községe is. A főherceg mindkettőnek válaszolt.

A beszédek elhangzása után kiosztották a X. éves szolgálati érmeket az arra érdemestett 28 tüzoltó közt, kik közt József főherceg is szerepelt. Az érmek kiosztása után következett Dornler Béla vezényléte alatt szivattyúiskola szerelés és iskola mászás az új zászó toronyon, melyre többiekt közt maga József főherceg is felmászott. Gyakorlat után katona zene hangjai mellett impozáns felvonulás volt az összes tüzoltó szerekkel és tüzoltókkal mely után valamennyien a Maria-major nevű pusztaúra vonultak, hol az erdő szélén obéd várt az érkezőkre.

A tisztí asztalnál érkezett József főherceg is, ki kora reggeltől estig, sőt obéd folyama alatt sem vette le fejéről a nehéz tüzoltó sisakot, mely a gyengébb tiszturakat is hasonlóra készítő kiknek ugyancsak nyomta a rezes csákó a fejkéjét. Ebbéd alatt felkösözöttfőtt mandott József főherceg a király ő felségére, Dr. Kék Lajos orsz. szö. elnök a főhercegére, Verebi Végé István megyei szö. elnök az alesuthi tüzoltóakra, Libits Adolf h. főparancsnok pedig a vendégekre. Végül az időközben felvonult alesuthi szakasz élőn Hertelendi János őrparancsnok egy rendkívül lendületes felkösözöttfőtt József főherceg főparancsnokot éltette, mely felkösütől óljenzessel kísért beszédre ő fenségó bensű érzéssel telt szavakkal felelt.

Ezután kezdetét vették a különböző tréfás versenyjűtékek, melyeket egy disztorból végig néztek Holdháza y kisasszony nevelő kíséretében Klotild és Erzsóbet főhercegnők is. A versenyek végeztével a tüzoltóság táncra perült, mely csak késő éjjeli órákban ért véget.

Városi és vidéki hírek.

— **Ő felsége születésnapja.** Székesfejevár lakossága a szokott loyaltással fogja holnap megünnepelni ő fenségó születésnapját. Reggel 7 órakor a visártéren laburi misét fog mondani Knezius Pál, melyre a Székesfejevárott idűző összes katonaság ki fog vonulni. Az ünnepélyes nagymisét a székesegyházban dr. Steiner Pálóp megyés püspök mondja délelőtt 9 órakor.

— **Klotild főhercegnő tegnapelőtt este Ebenházból, Bécsbe ment és onnan leánya, Thurn-Taxis herecegnő látogatására Regensburgba utazott.**

— **László főherceg Innsbruckban.** László főherceg Unter-Drauburgból, mint azt már jelentettük, Innsbruckba utazott, ahol több napig időzött és többiekt közt behatóan megszemelette a tirolí üvegfestészeti intézetet. Különös tetszését három ablak lenvelte, melyek a kassai székesegyház számára készültek. Kettőt közülök Bubes Zsigmond kassai püspök, a harmadikat pedig Desseffy Sándor esanádi püspök adományozta a templomnak.

Szőgyény-Marich László berlini nagykövét szabadságidejét megszakítva tegnap Berlinbe érkezett, a hol jelen lesz a Ferenecz József király születésnapja alkalmából holnap tartandó ünnepélyen. A nagykövet ezután ismét elhagyja Berlint, a hová csak szeptemberben fog visszatérni, hogy a német oszászár kíséretében jelen legyen a stétini hadgyakorlatoknál.

Személyi hír. Huszár Ágoston alispán f. hó 19-étől hosszabb szabadságra Sárogbárdra távozik. Süts Artur főjegyző fogja az alispáni teendőket helyettesíteni.

Városi közgyűlés. F. hó 26-án délelőtt 9 órakor a városnál közgyűlés fog tartatni.

Egy főur halála. Zichy István gróf Szőgyény-Marich László berlini nagykövet sógora, mint mély részvétellel értesültünk, hosszabb ideig tartó betegeskedés után a községi dr. Dreisker-főle intézetben keresett gyógyulást, ott azonban csakhamar elhunyt. Holttestét a család Kis-Jenőre (Veszprémmegye) szállíttatta s haláláról a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy gróf Zichy Istváné, szül. Szőgyény-Marich Mária, mint az elhunyt neje és fia, gróf Zichy István; gróf Zichy Kolowrat Valeria anyja; gróf Zichy Zsigmond, Henrik és Valeria gróf Albertiné testvérei; Szőgyény-Marich László, ennek neje báró Garamb Irma és gyermekei Kamilla, Mariska, Ilona; özv. Kovácsné szül. Szőgyény-Marich Rozália; Szőgyény-Marich Géza; Hencze Szőgyény-Marich Franciska; Szőgyény-Marich Ferenc; ennek neje gróf Gurey Paulina sógorai, sógorinái és hugai nevében szorult szívvel, mély bánattal tudatják a legjobb, legszeretőbb, legmondosabb férjnek s atyának gróf Zichy István és kir. kamarásnak folyó évi augusztus hó 12-én, Köszegen, életének 42-ik évében szívvelhűdés folytán bekövetkezett elhunytát. A boldogultnak hiált teteme folyó hó 13-án fog a községi sírkertben beszéltetni és folyó hó 14-én Kis-Jenőre (Veszprémmegye) örök nyugalomra helyezni. Az engedélyezett misé-áldozatok folyó hó 15-én ugyanott mondatnak. Hazájának igaz fia, családjának boldogsága volt. — Kelt Köszegen, 1895. augusztus 14-én. Ö. v. f. n.!

Kinevezés. A m. kir. posta és távüzenetbiztoság, mint értesítünk, Valólini Józsefnét, szül. Pintér Marikát f. évi aug. 10-én kelt leiratával a veröbi postamesteri állásra kinevezte.

Prímicia. Szép ünnepélynek volt szentamija Nagy Boldogasszony ünnepén Nádasd-Ladány. E napon mulattá be a község szülötte, Madarász Flóris zirc-eisztercita rendű áldozó pap s székesfejérvári főgymn. tanár első szent miseáldozatát a cisterei-rend több tagja, a környékbeli papság, nagyszámú rokonok és hívek jelenlétében. A manuduktori tisztet az ujmisés nagybátyja, Kolozsvár Kálmán, a cisz. rend főszámvívője viselte. Az ünnepi szónoklatot pedig Károly János, székesfejérvári kanonok mondotta. Sz. mise után az ujmisés áldását adta a jelenlévőkre, mely után a meghívottak az ujmisés atyjának házában jötték össze magyaros lakomára. Az első felkőszöntőt dr. Platz Bonféc, szegedi tankerületi főigazgató mondotta az ujmisésre, kiemelve annak jeles teltségét s azokat a reményeket, melyeket a rend hozzá fűz. Utána Kolozsvár Kálmán az ujmisés szülőt, Károly János az ünnepeltet éltették szép szavakban. A vendégek legnagyobb része csak a kőszöntő éjszakai ünnepeléséig tartott megválni a vendégszeretől háztól.

Jótékonyág. Felkérteünk a következő sorok közlésére: Néhai Liszits István végrendeletének 8. pontja szerint a székesfejérvári jótékony négyezetet a hátrahagyott özvegy elhalálozása után 100 frt. hagyomány illeti. A nemosslelki, jótévköz. Liszits Istvánné szül. Tóko Terézia ezen hagyományt szives volt már ez uttal az egytel rendelkezésére bocsájtani, mi által a száznadós szegényeknek módot nyújtott a nagylelkű hagyomány kamatainak mielőbbi élvezésére. Ezen jótékonyagért hálával nyilvánítom az egytel nevében

forró köszönetemet. Székesfehérvár 1895. aug. 14 én Szőgyény-Marich Julia védnök.

A kolozsvári tüzoltókongresszus. A kolozsvári tüzoltóság, mint már említettük, Szent István napján verseny tüzoltókongresszust fog rendezni, melyen az összes hazai tüzoltóságok képviseltetik magukat. Ott lesznek a mi tüzoltóink is. A megyei tüzoltó-szövetség részéről Seidel Lajos főkapitány és Vida Pál, a városi tüzoltóság részéről pedig Paulovits Ferenc alparancsnok vezetés alatt: Fodor Kálmán, Devescseri Gyula, Glavácz József, Lauffer Lajos, Orbán István, Aschenbrenner Ferenc, Csizmás Elek, Zemanecsek Mihály, Nikolszburger Sándor, Vida Ferenc, Kotrosz Pál, Vakkar József, Radits Antal fognak a kongresszuson megjelenni. Seidel Lajos főkapitány, ki a kongresszuson megjelendő összes tüzoltóságot vezényelni fogja, és Vida Pál tegnap utaztak le Kolozsvárra. A városi tüzoltók pedig holnap indulnak. Erősen biztatja őket a remény, hogy mint az első díj nyertesei fognak visszatérni a kongresszusra.

Eljegyzés. Sáy Károly törvényszóki jegyző eljegyezte magának Békessy Sarolta kisasszonyt.

Örökre adandó gyermekek. Schill Alajos tecsi körjegyző úr értesít bennünket, hogy a körjegyzőséghez tartozó Jásd községben két teljesen árva s vagyonatlan gyermek van: egy fiú és egy leány. A fiú másfél, a leányka egy éves. Mindkető tisztá ép és egészséges gyermek, kikről a hatóság örökelfogadás által óhajt gondoskodni. Folkéretnek tehát mindazon nemeszívű emberbarátok, kik a szegény árva sorsa iránt érdeklődnek, illetve őket örökbe akarják fogadni, hogy Schill Alajos körjegyző úrnál jelentkezzenek, vagy megkereséseiket hozzá intézzék.

Rendjelendő adományozás. Lóbingor Gyöző székesfejérvári lakos, nyugalmazott ménemester, mint annak idején iratuk, a japáni 4-ik osztályu főlélnap-rendet kapta. A kitüntetett férfiaknak f. hó 16-án küldték meg az adományozásról szóló okmányt.

A tisztesség nevében! Egy fiatal özvegy asszony megtéved s most a törvényszék a btk. 234. §-ában ütközött bűntett miatt felelősségre fogja vonni. Egy helybeli lap, melynek tulajdonjogát a megszűnt „Szabadság”-éval együtt nemrégiben szerezte meg egy magas pártfogás alatt álló konzorcium, oly cinikus részletességgel, oly undort gerjesztő kedvteliséggel írja a sajnálatra méltó asszony megtévedését, hogy minden tisztoséges családapá megbotránkozva vissza utasítja, tisztoséges asszony, tisztoséges leány pedig el sem olvashatja ezen lapnak a pornografiai hatalmas „irodalmi” termékeit. Nem kutatjuk most, milyen tilos eszközökkel szerezték meg ezen lap a hivatalos vizsgálatnak hivatalos tiltót képező adatait, csak azon aljas gyanusitással akarunk itt foglalkozni, melyet a „Székesfehérvár és Vidéke” az említett bűntényből kifolyólag terjeszt. Az idézett lap ugyanis a szállongó hír alapján valami fontoskodó néppárti egyénnel hozza kapcsolatba az ügyet, amin tekintve elviek minőségét nem is lehet esodálkozni, hisz annyi erővel a posztikuszi tolvajokat is néppártiaknak lehetne dokálni. Minthogy azonban a koresmai és kávéházi plotykák még nem bírnak bizonyító erővel, jó lett volna ténybeli bizonyítékokat keresni, mielőtt egyesek magánbeszélőt oda morik dobnak a lap tálalón rágalmazások és mende-mondák martalékává, melyek a komoly vizsgáló előtt úgy sem találhatnak hitelt. Ha pedig t. láptársunk ilyenekkel előállani képtelen, úgy elvárjuk, hogy gyanusítását vissza fogja vonni, ellenkező esetben azok, a kik az ily galád eljárás által meghurcoltatnak, könnytelonek lesznek vele szemben a törvények teljes szigorja szerint el-

járni. Ha pedig talán az új kontraktus szerinti e téren a boldogult „Szabadság” nyomdokait akarja követni, akkor legkevésbé sem látjuk hivatva arra, hogy a néppárt szereplő férfiak komoly elvi érvek hiányában a csunya személyeskedés és gyanusítások terére hurolja; mert a mint nem állunk szóba a „Szabadság” piszkos revolverével, úgy nem fogunk szóba állani a „Székesfehérvár és Vidéke” kenyéringységgel sem. Söpörjün mindenki a maga hazá elött!

Felhívás. Az „Iparos-ifjúság Önképző Köré”-nek választmányja f. hó 13-án tartott ülésén elhatározta, hogy Szent-István napján a kör diszlobogójával és fáklyaival testületileg fog kivonulni. A gyülekezés idejéül reggeli 7 órát tűztök ki. A gyülekezés az egyleti helyiségben (Szakolczay-ház, Korház-és Szarka-utca sarkán) lesz. A választmány kéri az iparos-ifjúkat, hogy mennél nagyobb számmal jelenjenek meg s vegyenek részt ezen minden magyar polgárra néve nemzetü ünnepélyen.

Személyváltozások a moóri kapucinus sárdában. Skutyill Ferenc atya moóri segéd lelkész, ki rövid ideig tartó működése alatt a hívek osztatlan szeretetét érdemelte ki Bazimba. Szabó Román testvér pedig Bécsúj helybe helyeztetett át. Ezek helyett a moóri zárdában Vildner Benion atya Eszéköl és Úrge arzen testvér Pozsonyba fogják betölteni.

Bodaik Lepényinek. Bodaik község katolikusai, mint a „M. N.” írja a következő levelet intézték az ipazságtalanul elöltó Lepényi Miklóshoz: „Fájó szívvel sorakozunk mi is azok közé, kik föltisztelendő Lepényi Miklós ur gyalázatos meghurcoltatása és elütése felott részvételt kívánunk nyújtatik a „Magyar Néplap” hasábjain. A szívünk úgy összenőtt a mi kedves szenvedő vezörünk szívével, hogy a mit neki kell szenvednie, mi is vele szenvedjük. Egyedül az vigasztal, hogy őt nyugodtan látjuk szenvedni az igazsággért; őt pedig vigasztalja az, hogy minden sor írása lelünkben él. Lesz még nekünk is ünnepünk. Mint a néppárt hívei és buzgó vallásos honpolgárok: le fogunk számolni a mi üldözökkel. Látjuk már, kik azok, kik zsidó pénzért, hatalomért a szegény magyar népet nem csak a kenyértől, szavazati jogától, de egyetlen hitvallásától is megrobolják immár. A nép szava — Isten szava! A mint Isten megutálja és megveti az istentelenekeket, úgy utáltuk meg mi is.

Gyászír. Résztvétellel értesültünk, hogy Ungár Árnin, helybeli kezelő postatiszt f. hó 15-én este 7 órakor életének 25-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 16-án délután 4 órakor volt a Fa-piac 7 sz. alatti házból a helybeli izz-rahalta temetőben.

Rejtélyes medvetáncolttók. Tahit-Tótfaluban mint levelezünk írja, nem mindennapi esemény tartja igaztosságban a kedélyeket. Két medvetáncolttó szerb járta be f. hó 13-án a községet s a nép jóhiszenüléggel juttatott nekik egyet-mást az élvezett látványosságért. Azonban még aznap éjjel tilosban örték a csöszök a szerbek lovait, a miért ezek a bíróság elé kerültek. A medvetáncolttók f. hó 14-én délután a csöszökbe kötöttek s bosszújuk lehitésére úgy megverték őket, hogy mindkettőnek eltörték egyik karját s fejükön is több hatalmas sebet ejtettek. A helyszínen megjelent orvos ellátva a sebesülteket, rögtön sürgönyözött a vészárdai esendőségre. A kiküldött esendőrtök elfoglalták a bíróságot a medvetáncolttókat s igen gyanus dolgoknak jöttek nyomára. A kocsiiban ugyanis temőrék pénzt s különféle finom leberneműt találtak. Volt náluk körülbelül 105 kgr. rőzpénz, sok ezüst és nikkelt pénz, 85 darab arany, 115 frt értékben bankjegy, összesen mintegy 1100 frt. Alig hihető, hogy mindez igaz szőzeményűk volna. Különb is azok a finom főhőrmények nagyon gyanusak a medvetáncolttókna. A vizsgálat van hivatta e furcsa és rejtélyes ügy megoldására s az igazság kiderítése.

1
mi
Lej
sze
cin,
nép
nye
maj

Laj
ság
Má
kos
sziv
ván

Érd
egyl
szent
záró
legke
háza
ket
már
ki a
nek
arró
már
párt
kősz

vare

remi
népp

kell

rolm
kősz
szár

harv

beli
két
lyet
bue
nac
nic

tetit
veze
több
a ki
Ezer
mört
mint
csak
elité
tété
az
s k
lom
n e
olda
arra
kör
szer
kősz

lá.
Mil
ige
hog
zas
elv
jos
arr
sek
sej
he
ha
csü
del
ho

mi is öket. A mi ébredésünk adjon örömet Lepsényi Miklósnak a „Magyar Néplap” szerkesztőinek, minden pártfogóinak. A kicsiny vízesebből lesz a zápor. Az elnyomott nép és a szonvedő, üldözött vezérek könyveiből is lehet még vihar, mely elsöpri majd a szemetet és megtisztítja a levegőt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Rakáts Lajos ugy a maga, mint az egész rokonság nevében mindazoknak, kik ipa, Drevon Márton temetésén megjelenni, a ravatalra koszorut helyezni, vagy fogataikat átengedni sziveseg voltak, ez uton is köszönetét nyilvánítja.

— **Csáky Albin és a néppárt.** Érdekes epizódok ír a nagyváradi „Tiszántúlnak” egyik belmunkatársunk, ki a napokban Szepes-Mindszenton töltött. Szepes megyét is, mely majdnem kizárólag a néppárt híve, már kezdik előkészíteni a legközelebbi választásokra a főszoqabírók és az egész választókörök apparátusa, hogy az ászszel legalább egyiket munkátumot kiereszokoljan a kormánypárt számára. — Az egész dolog dőn Csáky Albin gr. áll, ki a napokban felhívta fültájanak: Szepes-Mindszentnek előjáróságát kastélyába. Ez a Szepes-Mindszent arról nevezetes, hogy a legutóbbi választások alkalmával egyetlen ember sem szavazott a kormánypártba, jöttek Csáky gr. a földesur. A kastélyban a következő párbeszéd fejlődött ki:

Csáky gr.: Feladják a mitákat, de a jövőre elvárom, hogy egy pártba fogjak szavazni.

Egyik öreg paraszt: Mi is erősen reméljük, hogy a kgyelmes ur is a mi pártunkra, a néppártba fog szavazni.

Csáky gr.: Nem úgy, a kormánypárttal kell tartani, ez az igazi párt.

Biró: No kgyelmes uram sohasem hittük volna, hogy kath. ember léte a zsidók és szabalkömtecskének fogja a pártját, mi bizony sohasem szavazunk eskis néppártira. Ez az igazi párt.

Csáky gróf sikertelen kapacitálások után haragosan bocsátotta el a „járhatókat”.

— **Ajándék.** Viniçai Andor helybeli vendégios az eresi plébánia templomnak két himzett oltárvánkost ajándékozott, melyet a Nagyboldogasszony napján tartott bucsu alkalmával használtak először. A nagy műgönddal himzett vánkosokat Viniçai lánykaja készítette.

— **Helyreigazítás.** A „M. Á.” nyomán jelentették a mulikor, hogy a belügyminiszter anyakönyvezetővé kinevezte Kőszeghy Dezőt, a ki pedig már több hónappal azelőtt meghalt, Ivanits Izidort pedig, a ki mint egy gyilkosság értelmi szerzője börtönbe ül. Ezen hírünkkel szemben a kormányhoz közel álló lapok most azt jelentik, hogy Kőszeghy körül a hiba ugy történt, hogy a halálát nem jelentették be a belügyminiszternek, a mi pedig Ivanits esetét illeti, abból csak annyi igaz, hogy egy száradékos emberlős miatt elítélt ember abban a reményben, hogy így a büntetéstől szabadulhat, rávalótt mint büntözésre, de az óta kiderült, hogy az egész puszta rágalom volt s különben is az elítélt időközben visszavonta a valomását. A „Budapesti Tagblatt” mai száma pedig megerősíti hírünket s azt írja, hogy más oldalról olyan részletekkel egészítik azt ki, a melyek arra mutatnak, hogy az anyakönyvezetők kinevezése körül az illetékes faktorok annyira nem ismerik a személyeket és a viszonyokat, hogy ez határos a könnyelműséggel és frivolitással.

— **A nép és a liberálismus.** Dolánszky Alajos csesdi plébános, Lepsényi Miklóshoz intézett egyik buzdító levelében igen érdekes és megható példát hoz fel arra, hogy mennyire óhajítja a nép a polgári házasságot s mint lelkesedik a katolikus hitelvek védelméért. Fölkereste Dolánszky Alajost egyik híve, névszerint *Fekete* János s arra kéri; folyamodnék nevében az egrí érsekhez, hogy eszköztölje ki, *hadd tölthessen ki ő a szegei börtönben három hónapot az elítélt Lepsényi Miklós helyett.* Előtte — úgy mond — az megfoghatatlan, hogy egy derék papot csak azért csuknak el, mert azt hittünk igazságát védelmezte. Mikor plébánosa felvilágosította, hogy kérése teljesíthetetlen, szomoruan távo-

zott. Mint *Dolánszky* írja, e tekintetben minden híve így érez és gondolkozik. S mi azt hisszük, hogy Magyarország legtöbb plébániáján sincs különben. Akarja-e hát a magyar nép többsége a polgári házasságot?

— **Látogatás a szállótelepeken.** Mádai Izidor miniszteri tenácsos, Dobokay Lajos bor. kormánybiztos és Rácz Géza ker. szülöcszeti és horászati felügyelő f. hó 15-én megvizsgálták a Nána, Szöke és Kopasz hegyen levő szállótelepeket. Másnap pedig az alsó-dobosi szállóket nézték meg. Onnan visszatérve a délutáni vonattal visszautaztak Budapestre.

— **Egy kutya miatt.** Horváth Ferenc moóri illetőségű tisztii lovász e hó 16-án délután a helybeli uhánus laktanyában gazdájának kutyája miatt összeveszett egy uhánus pajtásával. A szót szö követte s Horváthot a katona ugy találta kétszer arcul ütni, hogy az menten elájult. Főleszmélve későt vette elő s ellenfele hátába szúrta azt. Horváthot, ki nem katona a városházára kísérték be, hol jelenleg is fogva van. A katonát pedig, a kin a lovász kése hatalmas sebet ejtett, a katonai kórházba szállították.

— **Áz iváncsai jegyző ügye.** Megemlékeztünk annak idején Fejérvári József iváncsai jegyző ügyéről, ki ellen a községbeliek hivatali sikkasztás miatt büntvádi eljárás megindítását kérték. A székesfejvári törvényszék most, mint nekünk jelentik, az eljárást megszüntette s az iratokat az alispáni hivatalhoz visszaküldötte. Ezen itéletet iváncsa község előjárósága megfellebbezte.

— **Hány állatorvos lesz megyénkben?** A megye közönségének azon határozatát, hogy a megye területén levő két állatorvosi állás megszüntetessék s helyébe 5 állatorvosi állás rendezesítessék, mint értesültünk, a belügyminiszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértve jóváhagyta. Eszerint tehát má a közel jövőben 5 állatorvos fog működni Fejérmegye területén, a mire bizon most is szükség volna.

— **Kifogott hulla.** A fejérmegyei Érd közég határában a napokban egy ismeretlen, 38—40 év körül levő női hullát fogtak ki a Dunából.

— **Hirtelen halál.** Palló György, 45 éves. nadapi illetőségű munkás f. hó 12-én Duna-Adonyban hirtelen meghalt. Egész vidáman feküdt le az odaváló Szentner-féle vendégio udvarában levő felszer alá s másnap reggel halva találták. Orvosi vélemény szerint halálát gümőkör okozta.

— **Kutba fult gyermek.** Fodor Gábor kajász-szent-péteri lakos 4 éves János nevű fia folyó hó 12-én az apja kertjében levő kutba esett. Csak hosszas elmaradása után kezdtek keresni s így természetes, hogy mire megtalálták, már halva volt.

— **A legjobb cipők!** A világhírű Mödlingi cipőgyár Székesfehérvárott nádor-utca 3-ik szám alatt Eisenbarth-féle házban óriási választékú cipő raktárt nyitott. Férfi-, női és gyermek cipők a legpompásabb kivitelben, a legjobb anyagból készítve jutányos áruk mellett kaphatók. Minden pár cipőre a legolcsóbb szabott áruk rá vannak nyomva! Az iskola idény közeledte alkalmából ezen körülményre a tisztelt szülők figyelmét felhívjuk. Ezen üzlet vezetését **Csúcs István** helybeli hírneves cipész vette át, a ki ezenkívül ugy mint eddig a legkényesebb igényeknek megfelelő lábbeli elkészítését is elvállalja. — A törekvő iparos vállalatát a legmelegebben ajánljuk a mélyen t. község nagybecsű pártfogásába.

* **Két tanuló,** akár gimnáziumi, akár reáliskolai a jövő tanévre teljes ellátást talál egy uri családnál. Cim a kiadóhivatalban.

— **Értesítés.** Bátrak vagyunk a nagyérd. közönséggel tudatni, hogy egy nagyszabású fehérmemű-varrodát állítottunk fel és egy kitűnő szabásznő vezetése alatt a legszebb kiállításu női és gyermek fehérmeműek készülnek. *Deutsch Manó és Fia,* női divat-, vászon- és fehérmemű áruháza.

* **Jó házból való kosztos diákok** felvételnek teljes ellátásra egy helybeli tanító-családnál. Cim a kiadóhivatalban.

* **Egyházi szerek,** mühimzések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehérmeműek, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szüts és Társa a bibornok-érsek és Magyarország herceg-primásának udvari szállitót. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Lóverseny,

rendezi e hó 20-án, Szt-István király ünnepén Székesfehérvárott

a Gagern Ottó báró nevét viselő 12. sz. cs. és kir. uhánus-erzed.

A helyben állomásozó 12. sz. uhánus-erzed e hó 20-án délután 3 órakor a katonai gyakorló-tér mellett lóversenyt rendez, melynek programját a következőkben adjuk:

Versenybírók: Lobkowitz Rudolf herceg tábornagya, Gagern Ottó báró altábornagy, Say Viktor altábornagy, Kótz Vencel báró vezérőrnagy, Christalning Béla gróf vezérőrnagy, Goumóens Gusztáv báró ezredes, Balthazar Hugó ezredes, Dujmovics Sándor őrnagy.

Versenypályafelügyelők: Scheibenhof Károly lovag kapitány, polltheimi lovag Pollet János kapitány, Micula Edgar főhadnagy.

Starter: Dravodoli Matie Henrik kapitány.

A mérlegnél: Perényi Gábor báró főhadnagy.

Bizottság: Balthazar ezredes, Folliot de Crenneville Ferenc gróf kapitány, Thomann Gyula kapitány, Wimpffen Ferenc gróf kapitány, Meran Ferenc gróf főhadnagy.

I. **Tisztii lovak steeple-chase-je.** Tisztelet-díj, adja Gagern Ottó báró altábornagy ezredtulajdonos és lovasági felügyelő az elsőnek; tisztelet-díj, adja Folliot de Crenneville Ferenc gróf kapitány a másodiknak; tiszteletdíj, adja Meran Ferenc gróf főhadnagy a harmadiknak. A versenyben részt vehetnek tiszték, hadapródok és egyéves önkéntesek lovai, de csak tulajdonosai alatt. Tavolság 3000 méter, sulykiegyenlítés nélkül. Betét 6 korona. Nevezve van 16 lo.

II. **Steeple-chase állisztek számára.** Tiszteletdíj és pénzjutalom az elsőnek, másodiknak és harmadiknak, adja az ezred tisztikara. Részt vehet benne századonként 2—2 és az utászszakasznak 1 álliszte. Tavolság 3000 méter.

III. **Gátverseny.** Tiszteletdíj, adják az ezred hölgyei az elsőnek; tiszteletdíj, adják Lichtenstein Ferenc, Lajos és Alfréd hercegek a másodiknak; tiszteletdíj, adják az ezred tisztikara a harmadiknak. Részt vehetnek benne tiszték, hadapródok és beosztott egyéves önkéntesek saját lovai. Tavolság 2400 méter. Normális suly 70 kg., telivér 5 kigmal több 4 éveseknek 4 kigr. megengedve. Betét 10 korona. Nevezve 21 lo.

IV. **Steeple-chase uhánusok számára.** Pénzjutalmak a három elsőnek, adja az ezred tisztikara. Részt vehet benne századonként 2—2 s az utászszakasznak egy uhánusa. Tavolság 3000 méter.

V. **Vadászverseny tisztii lovak számára.** Tiszteletdíj az elsőnek, adja Lamberg Henrik gróf vezérőrnagy; tiszteletdíj a másodiknak, adja Balthazar Hugó ezredes, tiszteletdíj a harmadiknak,

adja az ezred tisztikara. Részt vehetnek benne tisztek lovai, valamint a hadapródok és beosztott egyéves önkéntesek szolgálói lovai. Lovagolandó 30 lépéslen Wimpffen báró kapitány vadászmeister mögött. Távolság k. b. 6000 méter. Betét 10 korona. Nevezve van 13 ló.

VI. Steeple-Chase. Tiszteletdíj az elsőnek, adja Lobkowitz herceg tábornoksárgya; tiszteletdíja a másodiknak, adja Say Viktor altábornagy; tiszteletdíj a harmadiknak, adja Goumóns Gusztáv báró ezredek. Részt vehetnek benne tisztek, hadapródok és beosztott egyéves önkéntesek saját lovai. Normális súly 70 kgr.; téliér 5 kgr-mal több, 4 éveseknek 5 kgr. megengedve. Távolság 4000 méter. Betét 10 korona. Nevezve van 18 ló.

VII. Parasztfuttatás. Fejér- és tolnamegyei gazdák számára, saját maguk vagy hozzátartozóik által tenyésztett lovakkal. Távolság 1500 sikkpályán. A verseny csak legalább is 6 ló startolásával tartatik meg. A díjakat az ezred tisztikara adja: I-nek 50, II-nak 40, III-nak 20, IV-nek 10 korona.

Irodalom és Művészet.

— Uj kath. tankönyv. A rom. kath. egyházi Szertartások Tankönyvé-t annak idején több egyházmegye főpásztora melegen ajánlotta a lelkeskedő papság figyelmébe. E könyv, mely az elemi iskolák IV., V. és eseeleg VI. osztályában meg-tanulandó anyagot tartalmazza, rövid egy év lefolyása alatt mintegy 2000 példányban fogyott el, úgy, hogy új kiadás vált szükségessé. A célszerűen berendezett tankönyv, mely eseeleg a templomi tanításnál is használható vezérfonalul, a szerzőnél (Bucsek István theol. tanár, hitoktató Váccon) rendelkezhető meg. Terjedelme 4 1/2 iv. Ára bérmentes küldéssel 30 kr. Nagyobb megrendeléseknél %.

— Rőptében a nagyvilág körül.

A párisi nagy operának a francia metropolisz egyik legszebb épületének bámulatos tisztasága fényképe nyitja meg a vállalat 9-ik fizetését, melynek másik 15 képe is egy-egy remeke a cinkografiai művészetnek. A második kép a Stoke-Pogis temető, melyet Gray, angol költő oly szépen megénekelte. Ezt követi a bécsi parlament monumentális épülete. Utána a római éskor egyik fontos maradványa: a forum Pompejében, melyet Tokionak, Japán fővárosának egyik bizarr utcája követ. A következő kép Valparaiso kikötőjét mutatja be, míg a tulsó lapon a honoluloi királyi kastély exotikus képeben gyönyörködhetünk az egész királyi családdal együtt. Majd Omár mesetje Jeruzsálemben, egy queeratári aquaeductus és a párisi Trocadero az előtte levő cascadeokkal és Viktoria angol királynő kedvenc lakóhelye: a Balmoral kastély festői vidéke körül élénk. Most egy rajnai kép: a regényes Gutenfels és a történelmi nevezetességű ritkaságok boltja folytatja a sort, mely után a híres versaillesi várudvar remek fényképe és Tátrafürednek, a Tátra gyöngyének természetli bemutatása következik. A fizet utolsó képe egy californiai misszióház és templom romjai remek kilátással az egész tájra.

Ez a fizet is, mint a többi, vidékre küldve 35 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 fizet) 5 frt 60 krral; 8 fizetre 2 frt 80 krral; 4 fizetre 1 frt 40 krral.

— „Unitárius Történetírás és Kálvinorthodoxia” címmel érdekes könyv jelent meg Kanyaró Ferenc kolozsvári unitárius tanár tollából. A cimlapon zárjelben van: „Serves és Kalvin”, s ez — mint a mű áttekintése közben észrevettük — azt akarja jelenteni, hogy a szerző a *Kalvin-Serves*-féle ügyről támadt vitákkal is akar foglalkozni. A kezeink közt levő munka megírására szerzőt, úgy látszik, Révész Kálmán „Unitárius Történetírás” c. cikke sarkalta, melyben szerzőnk „Unitáriusok Magyarországon” c. munkáját bírálva azt mondja: „Kanyaró Ferenc mint történetíró sok kiváló tulajdonsággal bír, nagy mérvő elfogultsága miatt azonban komolyan számba nem jöhet.” Kanyaró Ferenc a jelen esetben is könnyen folyó nyelven, valódi írói hivatottsággal oldja meg kitűzött thámáját,

közben-közben csipősen támadva meg ellenfeleit, különösen Révész Kálmánt. A munka ára 1 forint. Kapható a szerzőnél.

— A „Herko Páter” kath. élelap folyó évi 32. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelapot olvasóink figyelmébe. A „Herko Páter” előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 frt. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Ortizek ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsbárus-utca 7.)

— A „Lányok Lapja”-nak 22-ik száma igen érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Mellékelve van hozzá a „Történelmi Arcképcsarnok” 22-ik füzetete. A „Lányok Lapja” Dolinay Gyula szerkesztésében jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Az előfizetések a kiadói hivatalhoz intézendők: IV. Kecskemeti-utca 13. szám.

Közgazdaság.

Értéktőzsdei heti szemle.

Lustig Miksa budapesti bankcég hetijelentése a „Fejérme gyei Napló” számára. Budapest, augusztus 16.

A hangadó papir e héten az osztrák államvasuti részvény volt. Mint rendesen be szokott következni, úgy itt sem maradhatott el, hogy egy azelőtt annyira favorizált érték feleségizott árfolyama minden fontosabb ok nélkül hanyatlék, a spekuláció igyekszik tőle megszabadulni, csak kínálat és semmi kereslet sem mutatkozik és mindez miért? Mert az osztrák kereskedelemügyi miniszter rendeletileg utasította a társaságot, hogy bizonyos vagyonjait újakkal pótolja s egyes állomásait tataroztassa. Ez elég ok legyen arra, hogy ez a papir árfolyamából 30 frtot veszítsen? Sőt hogy ezáltal a többi érték is a lanyha irányzat benyomása alatt fokról-fokra csökkenjen? Nem. Ezen jelenség csak arra mutat, hogy a spekuláció nem véllábai alatt biztos talajt érezhetni s a spekuláció szívesen othagná ma hausse-engagementjét, ha nem félne attól, hogy elhatározását drágán kell megfizetnie. Az egész irányzat ma határozatlan. A bolgár kérdést nem állította élre, azt nem vette figyelembe a spekuláció, mert nem akarta az árfolyamok csökkenését s egy ilyen csekély jelentéget eseményszámba vesz, betudja ezt egy forduló pontnak s azt hiszi, hogy ezért a papir értéke veszt, hozadéka csökken.

Hogy ilyen a helyzet, azt az osztrák államvasut példája eklatansan igazolja. Bár-melyik nevezetesebb papir is esnék ma, vele esnék a többi spekuláció papir is. Nem tart semmitől sem a tözsede, de ha valahol már észreveszi a csökkenést, menten azt hiszi, itt a veszély és villámgyorsan bontakozik ki angazsmánjaiból. Mikor pedig kitisztul a helyzet és a veszély elmúlt, azonnal visszafordul és halad ismét a maga régi útján, annyival is inkább, mert az a kis ideig tartott deroute is megsejditette vele az ilyen elementáris frontváltozás összes keserőségeit.

A belföldi pénzpiac helyzete napról-napra szükségesebb tényanyagot mutat és ha a médió elhelyezés nem ütökkött nagyobb akadályokba, úgy ez csak az elhelyezésre került anyag csekélységnek tudható be.

A külföldi pénzpiac ellenben bő anyaggal rendelkezik s különösen kitünőek a viszonyok London és Párisban.

Az árfolyamok a következő variációk mutatják:

	Aug. 2.	aug. 9.	aug. 16.
Magyar aranyáraké . . .	128.30	132.50	128.30
" korona " . . .	99.75	99.75	99.80
" hitelbank részv. " . . .	492. —	489.75	490. —
" jelszó " . . .	295.50	292. —	492.50
" lezárolt " . . .	313.50	312. —	313. —
Vilamos vasút " . . .	345. —	340. —	340. —
Rimamányás " . . .	280. —	283. —	289. —
Osztrák hitel részv. " . . .	403.25	398.60	406.50
Osztrák államvasut. " . . .	482. —	416. —	409. —
Déli vasut " . . .	111.25	111. —	111. —

— A gabonakivitel. A gabonakivitel immár tényleg aktuális és az eddig mutatózó jelek határozottan kedvezőnek mondhatók. A vásárló kedv élénken nyilvánul s miután az export-kilátások kedvezők, a kereskedők hajlandók magasabb árakat fizetni a gabonáért, a mi természetesen még becsesebbé teszi az export kilátásokat. A mai gabonátözsden már igen erősen meg-meglátszott, hogy teljesen benne vagyunk az export-szezonban. A forgalom, mely eddig naponként 15—29.000 métermázsa körül mozgott, ma hirtelen felszökött 150.000 métermázsa mennyiségre. — A kereslet pedig igen élénk maradt mindvégig és 4—5—6 krajcárral magasabb árakat koncentált az egyes minőségekről, úgy hogy egyes esetekben 6.58 frtot is fizettek 80 kilós szép ezidei buzáért. Sőt a forgalomba hozott nagy tételeknél, melyek 150—200, sőt egy esetben 420 vagonra rugtak, 77 kilós régi buzáért 6.55 forintot adtak. Megint szerepelt a forgalomba, szerbiai buza is, még pedig mintegy 15—20 vagon 5.48 forintos tranzito-áron. A rozs ára szintén drágább lett, s átlag 4—5 krajcárral többet lehetett érte kapni. Úgy látszik, hogy most már erősebben fog fellendülni a gabonázlet, a mi a nagyon hosszú tespedés után, gazdáinkra való tekintettel legnagyobb mértékben kívánatos. (m)

— A deficit! A pénzügyminiszterium most tette közzé az állampénztár kimutatását az év második negyedéről. Az összes bevétel volt 104,529.550 forint 23 kr, vagysis 1,580.484 forint 85 kr-rel kevesebb, mint a mult év hasonló időszakában, a mikor 106,110.035 frt 19 kr. volt a bevétel. Az összes kiadás volt 102,806.509 frt 64 kr, vagysis 6,661.771 frt 0 1/2 krral több, mint a mult év hasonló időszakában, a mikor 96,144.738 frt 62 3/4 kr. volt a kiadás. Ennél-fogva a bevételek összege 1,580.484 frt 96 krral kisebb, a kiadásoké pedig 6,661.771 frt 0 1/2 krral nagyobb lévén, mint a mult év hasonló időszakában volt, az 1895. év második negyedének mérlege 8,242.255 frt 97 1/2 krral kedvezőtlenebb, mint az 1894. év második negyedének mérlege.

— A sertés javítása és hizlalása.

Megjelent a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság kiadásában (Budapest, Köztelek.) *A sertés javítása és hizlalása*. (Gazdák és hizlalók használatára írta K. Ruffy Pál, uradalmi főtiszt.) Ára 1 frt, portmentesen 1 frt 10 kr. Megrendelhető a Köztelek kiadóhivatalában, Budapest (Köztelek). Szerző művét, tartalmánál fogva, bátran elnevezhetnők röviden megirt speciális takarmányozástannak is, a mit azért említettünk, hogy feltűntessük jó előre, miszerint itt egy könyvvel val dolgozunk, a mely a sertés javítása és hizlalása címen mindent felölel, a mi az állatra nézve a takarmányozás szempontjából fontos és gyakorlatilag értékes. Könyvében a táplálkozásról és táplálóanyagokról általánosságban szölván, a szerző részletekbe becsátkozik mindazon takarmányokra nézve, melyek a sertés javítására és hizlalására hazai viszonyaink között igénybe vehetők; tárgyalja aztán a javítást és hizlalást, mindenütt saját és mások gyakorlati tapasztalásaival illusztrálva mondandóit s végül egy takarmányösszeállítási kulcsot nyújt, mely egy-magában is igen becsületes és 154 oldalra terjedő művet. A praktikus szakemberre rá lehet ismerni a könyv minden oldalán; meglehet látni, hogy a dolgok mélyre hatolt, mikor könyvének adatait sorba füzte; észre lehet venni, hogy ábrándképeket nem kerget, bizonytalanságokat nem kedvel, hanem a való élet kérielhetlen mivoltához mérve, tényekkel számol és ezek erejével oszt tanácsot. Mint számos szaklapi cikkeiben, s könyvében is azon van, hogy a sertés takarmányozás terén hazánkban a jónál jobb verjen általánosan gyökeret s oly meggyőzők e tekintetben fejtgetéseit és bizonyítékait, hogy hatásukat nem téveszhetik. Határozottan hasznos vezérfonalnak kell mondanunk mindezeknél fogva szerző szó-

ban forgó művét s kívánatosnak tartjuk, hogy az egyetlen hazai sertőstenyésztő és hizlaló asztaláról se hiányozzék.

— **Államjegyek bevonása.** A valutatörvényekben tudvalevőleg 200 millió frt. államjegy bevonása határozottat el 1897. év végéig. A közös függő államadóság ellenőrzésére kiküldött bizottság legutóbbi kimutatása szerint július végéig 121 millió forintot vontak be. Hátra van tehát, az egyforintosoktól — minthogy ezekből már csak $2\frac{1}{2}$ millió van forgalomban — eltekintve, még $76\frac{1}{2}$ millió frt. A két kormány még a múlt őszszel abban állapodott meg, hogy hogy havonta, ez év végeig 7 millió forintot fognak bevonni ebben az esztendőben, tehát még 35 milliót. A jövő esztendőre tehát mindössze csak 41 millió frt lesz bevonandó.

— **Az eszredéves kiállítás tervrajza.** A műszaki osztály most adta ki a kiállítási osztály tervrajzát, mely az összes épületek elhelyezését mutatja. E szerint van a területen négy főépület; történelmi csarnok, iparcsarnok, gépcsarnok, mezőgazdasági csarnok. A nagy épületek a következők: közlekedési csarnok, építő ipari csarnok, bányászat, oktatásügy, nyomda, egészségügy, Ganz-gyár, malomipar, erdészet, borászat, időleges kiállítók, cukor, vízépítészet, dohány, Bosznia, háziipar, selyem, Budapest, kereskedelem, folyambajozás, hadügy, hadi tengerészet, honvédség, hadfelszerelés, halászat, kereskedelmi tengerészet, igazgatóság, vadászat, három horvát kiállítási épület és az ünnepélyek csarnoka. A területen kívül a nagy műcsarnok. (Ez épületek száma 28.) Ezekon kívül van a területen még 40 kisebb-nagyobb épület, a vendéglők, kávéházak, magánpavilonok stb. száma 39., a hadügyi kiállítás melléképülete: 12, a falu 53, Bosznia 5, zenepavillon, elárúsító bódé és egyebek 24, úgy hogy az összes kiállítási épületek száma 201-re rug. Most készült el a kiállítás madártávlati képe is.

— **Nem rovar, hanem penész.** Említettük annak idején, hogy a rác-almásiak gyümölcsfaikon valami új s a leveket pusztító apró rovarokat vettek észre. A megye közönsége felterjesztést tett az esetről a földmivelésügyi miniszternek, ki most értesítette a megyét, hogy a felküldött leveleken nem rovarok, hanem az ugynevezett k o r o m p e n é s z volt észlelhető. Ez pedig egyáltalán nem ártalmas, mert soha sem szokott elhatalmasodni.

— **Székesfejérvári piaci árak.** 1895. augusztus 17-én:

G a b o n a: buza 6.10—6.20, rozs 5.10—5.20, árpa 6.60—6.90, zab 6.20—6.20, kukorica 7.—7.—, bab 7.80—7.90 frt métermázsánként.

Hizott sertés: könnyű 34—36, nehéz 42—44 kr. klgr. eleven suly szerint.

— **Moóri piaci árak** aug. 17-én: buza 5.80; rozs 5.20; árpa 5.30; a többi gabonaneműekből még ninesen készlet. Krumplicsákja 80—90 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hit-rokoinainkat, hogy csak olyan lapokra adják penzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bűnrészességgel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emel-tet, de uton-utfélen pellenégre állítja hitűnket és arcul veri katolikus hit-eveinket.

„Sz—g.” Miskolcon. „A merkantilizmus kínvesei” c. aug. 10-iki számunkban megjelent eredeti cikkünket kioldozta és a forrás megnevezése nélkül közölte. — s. e. Török-Bálint. Idejében megkaptuk, de a Martonvica-ün-nepre vonatkozó részt az időközben történtek miatt hi-lagytuk. Üdvözlét. — Tahi-Tótfalu. Köszönjük. — Tets. Miskor is szivesen. A. A. urnak, Újpest. Későn érkezett, csak hétfőn adhatjuk. — „Sz. és V.” Helyben a F. Napló szerkesztőjének háta mögött alattomos módon egy gyermeket, majd egy meglett embert küld a F. Napló nyomdájába, hogy szerezze meg ott a liberális hírlap-konzororium rész-vény-aláírási ivnek késziratát. Ezt az eljárását közlelebről nem kívánjuk jellemezni, illetőleg megbélyegezni.

Tőzsdei megbízásokat jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,
bank és váltóháza Budapestben,
Váci-körút 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

Foghuzás, plombálás, műfogak.

Dr. Huszár Adolf

fogorvos

Sz.-Fehérvár, iskola-utca, saját ház.

Rendel:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—6-ig.

Foghuzás, plombálás, műfogak.

Liebing Richárd

toronyóra-gyár.

Liebing Richárd, a bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszék és a bécsi 13. ker. cs. kir. városi kiküldött járás-bíróság hites szakértője és becsője

Bécs, ¹³/₁₀ Speizingerstrasse 66.

kizárólag csak toronyórákat készít, templomok, városházak, kastélyok, lak-tanyák, iskolák, gyárak stb. számára, a legujabb és legjobb konstrukció szerint és szolid kivitelben. Hasonlóképen el-vállalja toronyórák javítását is, közsé-geknek pedig részletfizetéseket is en-gedélyez.

Költségvetések díjtalanok.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntette 1873.

Kitüntette 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képvisele: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készíten minden templomi ruhát, p. o.

Casulát, Vecsernye-köpenyt, Oalmatikát, Velumokat, Stóflákat,

menyezeteket, zászlókat stb.,

valamint egész ORNATUST a legkorrektebb kivitelben.

Templomi szükségletek.

Műhímezés.

Templomi ruhák.

Van

utánzott »TOKAJI COGNAC«. Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Ezen értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL** nincsenek ellátva:

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL

az
ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Ács Albert ur gyógyszerárában,	Kovács Pál	urnál,
Berényi Mór	Molnár Adolf	"
Deutsch A. F.	Piský László	"
Destek Adolf	Róth Bertalan	"
Hoffmann Lajos	Reitmann Ignác	"
Imrich Viktor ur gyógyszerárában,	Schwarz S.	"
Karl József és Fia uraknál,	Reinitz Lipót	"

Ifj. Tógl Gyula urnál.

Helyi ügynök: BERGMANN és FIA cég.

Hirdetések

a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“ részére
felvételnek

Márián György könyvnyomdájában,
Székesfehérvár, Sat-István-tér 1.

hol is mindennemű nyomdai munkák a legizlésebb kiállításban és legjutányosabb árak mellett készíttetnek.

Nyomatott Márián György könyv- és műnyomdája gyorsajtóin Székesfehérvárott.

Vasuti nyári menetrend.

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
Este 9 ó. 21 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 55 p. este.

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
Délelőtt 11 ó. 50 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 3 ó. 16 p. d. u.
Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
Délután 4 ó. 50 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 25 p.
Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfehérvárról Uj-Szöny felé:

Délelőtt 10 ó. teherv. szem. száll. indul
Uj-Szönyre érkezik 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Uj-Szönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfehérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
Délelőtt 11 ó. 27 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfehérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Délelőtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
Délután 4 ó. 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
Délután 6 ó. 42 p. személyvonat indul
Siófokra érkezik 7 ó. 42 p. este.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.
Éjjel 11 ó. 43 p. indul
Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfehérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 10 p.
Délután 2 ó. 0 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. este.
Siófokról indul személyvonat 8 ó. 15 p.
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 15 p. este.
Éjjel 12 ó. 15 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfehérvárról Veszprém felé:

Délelőtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Veszprémbe érkezik 10 ó. 59 p.
Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.
Délután 1 ó. 35 p. indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
Este 9 ó. 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfehérvár felé:

Reggel 4 ó. 19 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 0 p.
Délelőtt 7 ó. 3 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 30 p.
Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 5 ó. 35 p.

Minden ünnep és vasárnap

a 3165-ik számú tehervonati:

Veszprémből indul 7 ó. 45 p. este.
Péthől indul 8 ó. 40 p. este.
Székesfehérvárra érkezik 10 ó. 9 p. este.